

Justitsministeriet

Dato: 7. maj 2009
Dok.: TTM41068
Sagnr.: 2009-154-0177

**Udkast til tale til brug for besvarelsen af samråds-
spørgsmål AS fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del)
torsdag den 7. maj 2009**

Spørgsmål AS:

”Hvordan agter ministrene at sørge for at opretholde busdriften i indvandrerunge områder, hvor unge angriber og chikanerer buschauffører og passagerer således, at chaufførerne forlader ruterne, og busdriften i perioder må indstilles eller omlægges, sådan som det f.eks. er sket i Tingbjerg?”

[Indledning]

1. Spørgsmålet hænger jo på mange måder sammen med det generelle emne, som vi alle er meget optagede af for tiden – nemlig bekæmpelsen af ungdomskriminalitet.

Og jeg vil derfor takke udvalget for at give mig anledning til at uddybe nogle af vore tidligere drøftelser netop

om en effektiv indsats for at forebygge, at utilpassede unge kommer ud i kriminalitet.

Det siger sig selv, at det ikke hører nogen steder hjemme, hvis busdriften i lokalområder bliver generet af, at en lille gruppe utilpassede unge ikke kan finde ud af at opføre sig ordentligt.

Og derfor skal der selvfølgelig gribes konsekvent ind, hvis der opstår den slags problemer.

2. Opgaven med at opretholde busdriften rundt omkring i landet ligger hos kommunerne, regionerne og trafikskaberne. Og derfor er det ikke som sådan en politimæssig opgave at opretholde busdriften i et lokalområde.

Men det er naturligvis et led i politiets almindelige kriminalitetsforebyggende virksomhed at medvirke til at sikre, at der ikke kastes med sten mod busser – som vi

bl.a. så det i Tingbjerg i begyndelsen af februar, og som vi også tidligere har set det i bl.a. Århus.

Det handler i den forbindelse først og fremmest om at sikre en så tidlig forebyggende indsats som muligt, så man får bremset en grænsesøgende adfærd, før den eskalerer.

Her spiller navnlig SSP-samarbejdet mellem skolerne, socialforvaltningen og politiet en helt central rolle. Og som jeg vil vende tilbage til, så har SSP-samarbejdet faktisk i dén grad vist sit værd netop i forbindelse med episoderne i Tingbjerg.

Og samtidig er det naturligvis også en politiopgave at efterforske stenkast mod busser med henblik på at få de ansvarlige unge stillet til ansvar for deres handlinger.

Indsatsen for at forhindre den slags episoder, som man har set i Tingbjerg, er således et klassisk eksempel på, at

strategien mod utilpassede unge må hvile på to ben – en ”blød” del og en ”hård” del.

[Utilpassede unge]

3. I februar havde jeg her i udvalget lejlighed til at redegøre nærmere for det henholdsvis ”bløde” og ”hårde” ben i indsatsen mod utilpassede unge, der skaber uro og utryghed i lokalområder rundt om i landet.

Anledningen var en henvendelse fra rådmand Gert Bjerrgaard i Århus om problemerne med utilpassede unge i den vestlige del af Århus.

Som jeg dengang understregede, må den sociale indsats og den politimæssige indsats gå hånd i hånd, hvis vi skal have dæmnet op for disse problemer.

En effektiv indsats kræver derfor, at alle aktører spiller en aktiv rolle – det gælder både socialforvaltning, politi,

skoler, beboerforeninger, sportsforeninger, ungdoms-
klubber, busselskaber og ikke mindst forældrene.

Nu bliver jeg nok nødt til at begrænse mig lidt, hvis jeg også skal nå at redegøre mere detaljeret for håndteringen af de konkrete problemer i Tingbjerg. Men netop det tværgående samarbejde og involveringen af forældrene er som bekendt integrerede elementer i Rigspolitiets strategi fra 2005 mod utilpassede unge, som min forgænger redegjorde indgående for under et samråd sidste år.

Og det er netop ønsket om at sikre en så målrettet og virksomhedsfuld indsats for at forebygge og bekæmpe ungdomskriminalitet, der er årsagen til, at regeringen har nedsat den særlige ungdomskommission.

[Situationen i Tingbjerg]

4. Hvis jeg kort skal ridse hændelserne i Tingbjerg op, så var der tilbage i sommeren 2008 problemer med, at der blev kastet ting efter busserne.

Derfor etablerede SSP København allerede i sommeren 2008 et samarbejde med bl.a. de busselskaber, som betjener Tingbjergområdet.

Den politimæssige indsats blev samtidig kombineret med en opsøgende indsats fra socialmedarbejdere på gadeplan. Og resultatet var, at forholdene i løbet af en uges tid blev bragt til ophør.

I begyndelsen af februar i år opstod der så desværre igen problemer med, at der blev kastet sten og andre ting – som grus og sne – mod en bus. Busselskabet omlagde herefter midlertidigt busruten.

Dagen efter den nye episode aftalte samarbejdspartnerne i SSP Tingbjerg, at lokalpolitiet – der i forvejen var i forøget beredskab på grund af vinterferien – og klubberne i området skulle være opmærksomme på problemstillingen. Og det blev aftalt, at gadeplansmedarbejderne skulle

tage kontakt til den gruppe af unge, som man formodede havde forbindelse til episoden.

Da der i de følgende to uger yderligere to gange blev kastet med sten mod busserne, tog SSP København herefter initiativ til et møde mellem repræsentanterne for SSP Tingbjerg og busselskaberne. På mødet vedtog man en handleplan, som skulle imødegå de problemer, der havde været i forhold til busdriften.

5. Handleplanen, der som nævnt blev til i SSP-regi, bygger på en koordineret indsats fra politiet, sociale gadeplansmedarbejdere, klubber og busselskaberne.

Der er således oprettet et særligt samarbejde specifikt omkring problemerne med busdriften i Tingbjerg med deltagelse af bl.a. politiet, kommunen og busselskaberne. I handleplanen fastlægges de nærmere rammer for indsatsen, herunder hvem der har ansvaret for hvad.

Det fører vist for vidt at gennemgå alle detaljerne i handleplanen. Men jeg vil gerne fremhæve de væsentligste elementer i planen.

Det skal i den forbindelse nævnes, at SSP København og busselskaberne har ønsket at holde handleplanens nærmere indhold fortroligt for at undgå, at andre unge skulle få gode idéer om at følge i fodsporene på ballademagerne i Tingbjerg. Derfor vil der være konkrete tiltag, som jeg ikke kan referere her i et åbent samråd.

Et naturligt element i handleplanen er den tryghedsskabende indsats i forhold til chaufførerne og passagererne. Det er i den forbindelse aftalt, at politiet stiller mandskab til rådighed, som vil opholde sig i området på forskellige tidspunkter af døgnet.

Lokalpolitiet i Brønshøj/Husum, hvor Tingbjerg hører under, har således løbende været til stede omkring busruten, i det omfang det har været muligt. Og lokalpolitiet

har i den forbindelse bl.a. besøgt chaufførerne i deres opholdsrum ved endestationen.

Herudover har man bl.a. i forbindelse med de daglige vagtskifter både lokalt, på Station Bellahøj og i den særlige bandeenhed, som også færdes i Tingbjerg-området, briefet om eventuelle dagsaktuelle problemer i området.

Et andet eksempel på de konkrete tiltag er, at politiet har givet buschaufførerne et særligt hotline-telefonnummer, som de kan ringe til, hvis der opstår problemer.

Et yderligere element i handleplanen, som jeg vil fremhæve, er den opsøgende virksomhed. Den består i at undersøge, hvilke unge der kunne være involveret i stenkastene – og gå skridtet videre og undersøge årsagerne til, at de i givet fald har været involveret.

Ansvar for denne del af indsatsen er navnlig placeret hos "Københavnerteamet", som hører under Københavns

Kommune, og som består af en række gadeplansmedarbejdere.

Den viden, som disse gadeplansmedarbejdere kommer i besiddelse af i forbindelse med deres opsøgende arbejde, gives så – hvis det er relevant – videre til lokalpolitiet og de lokale klubber, så der kan følges op på det i forhold til de unge.

På baggrund af disse tilbagemeldinger kan politiet gennemføre såkaldte præventive hjemmebesøg, hvor politiet opsøger den unges forældre for at få skabt en dialog med dem om, hvordan den unge holdes ude af kriminalitet.

Klubberne bruger også tilbagemeldingerne til at tage fat i de unge, som kan være involveret i stenkastene, og fortælle dem om, hvilken straf de risikerer, og de erstatningskrav, der er forbundet med at kaste med sten mod busser.

Klubberne skal efter handleplanen også som en del af den opsøgende indsats målrette deres gadeplansindsats med henblik på at identificere og holdningsbearbejde gruppen af unge, som formodes at være involveret i stenkastene.

Der er endvidere blevet taget kontakt til venskabsforeningen ”Vidit” (Indvandrere og danskere i Tingbjerg) med henblik på mere generelt at aktivere området forældre i problemet.

Da der fortsat i årets første måneder var enkelte episoder, hvor der blev kastet med sten mod busser, tog SSP Tingbjerg kontakt til Tingbjerg Skole. Skolen sendte herefter et brev til forældrene i 5.-9. klasse.

I brevet opfordrer skolen forældrene til at tage en snak med deres børn om det farlige ved at kaste sten mod busser samt om det strafansvar og erstatningsansvar, der er forbundet med det. Brevet er fulgt op med et senere brev, hvor skolen har gentaget opfordringen.

[Den aktuelle situation]

6. Det ser heldigvis ud til, at det med den meget målrettede indsats fra alle de forskellige aktørers side er lykkedes at dæmme op for problemet. Så vidt jeg er orienteret, har der således ikke været problemer med stenkast mod busser i Tingbjerg i den seneste tid.

Københavns Politi har da også oplyst, at busselskaberne, kommunen og politiet på et møde i slutningen af marts besluttede at lade handleplanen gå over til et såkaldt hvilende beredskab.

Det vil sige, at man fortsat sørger for, at de involverede parter informeres om eventuelle hændelser – og at planen straks kan sættes målrettet i værk igen, hvis der opstår tilsvarende episoder.

Det er endvidere besluttet, at buschaufførerne fortsat skal kunne ringe til den særlige hotline, hvis der skulle opstå nye episoder.

Derudover har Københavns Politi oplyst, at man vil afholde et møde umiddelbart forud for skolernes sommerferie med henblik på at vurdere situationen og forebygge, at der opstår tilsvarende episoder i ferieperioden.

Endelig har aktørerne fra handleplanen besluttet at holde en såkaldt ”fagenes dag” for at få de unge til at forstå, hvem det er, de rammer, når de kaster med sten.

Det er busselskaberne, som i samarbejde med SSP Tingbjerg skal stå for selve arrangementet, der vil være målrettet de unge. Og jeg ved, at man i øjeblikket er i fuld gang med at forberede og planlægge dagen.

Jeg synes, at det er et utroligt livsbekræftende eksempel på, hvor givtigt det er for alle parter, hvis man kan løse problemerne med gensidig kontakt og forståelse – frem for en øget marginalisering.

[Afslutning]

7. Som udvalget kan høre, så er der gennem SSP-samarbejdet taget hånd om problemerne i Tingbjerg. Og det konkrete forløb er efter min opfattelse et meget fint eksempel på det engagerede og idérige lokale samarbejde om den kriminalpræventive indsats.

Og som jeg nævnte indledningsvis, er den målrettede – og tværgående – indsats mod problemerne i Tingbjerg et godt eksempel på principperne i Rigspolitiets strategi fra juni 2005 over for utilpassede unge.

For mig bekræfter det, at vi er på rette spor – og jeg synes, at der er god grund til at glæde sig over, at svaret på dette samrådsspørgsmål vidner om en vellykket indsats – eller rettere om en vellykket indsats indtil nu. For jeg kan naturligvis ikke udelukke, at der igen kan blusse problemer op, som kræver en ny aktivering af handleplanen.

Men som jeg også var inde på under samrådet i marts om bandekriminalitet, vil jeg ikke lægge skjul på, at en af de helt store samfundsudfordringer i de kommende år bliver at intensivere og målrette den forebyggende indsats yderligere.

Men det får vi jo rig lejlighed til at drøfte indgående, når Ungdomskommissionens forslag foreligger.

Tak.